
SEVSEN NEVZAT ŞAHİN ORTAOKULU

ÇOCUK KORUMA YÖNETMELİĞİ

1. Giriş
2. Politikanın Amacı
3. Tanımlar
4. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma İlkeleri
5. Çocuk Koruma Politikası Konuları
  - 5.1. Fiziksel İstismar
  - 5.2. Cinsel İstismar
  - 5.3. Duygusal İstismar
  - 5.4. Ekonomik İstismar
  - 5.5. Akran Zorbalığı
  - 5.6. İhmal
6. Roller ve Sorumluluklar
  - 6.1. Müdürler
  - 6.2. Çocuk Koruma Ekibi
  - 6.3. Çocuk Koruma Kurulu
  - 6.4. Okul Paydaşları
7. Çocuk İstismarı / İhmali Şüphesiyle Karşılaşıldığında İzlenecek Adımlar
8. Farkındalık, Eğitim ve Önleyici Çalışmalar
  - 8.1. Veli
  - 8.2. Öğrenci
  - 8.3. Akademik, İdari Personel
  - 8.4. Sözleşmeli Hizmet Alınan Personel
9. Çocuk Koruma Politikasını Destekleyici Okul Politikaları
10. Okul Yerleşkesinin Etkinlikler için Kullanımı
11. Politikanın Gözden Geçirilmesi
12. Kaynaklar

1- GİRİŞ

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Stratejik Planının “Çocukların Korunmasını Sağlamak için Güvenli Bir Ortam Yaratmak” eylem planı içinde yer alan Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası, Türkiye’nin de taraf olduğu 1989 yılında onaylanan Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ilkelerine dayanmaktadır. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası kapsamında yapılacak tüm faaliyetler T.C. Anayasası, Çocuk Koruma Kanunu, MEB Okulöncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği doğrultusunda yürütülür. Ayrıca bu politika, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde çocukları korumayı hedefleyen aşağıdaki iki madde ile ilgilidir:

Madde 19 - Devlet, çocuğun ana-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suistimal, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dâhil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alır.

Madde 34 - Devlet, çocuğu, her türlü cinsel sömürüye ve cinsel suistimale karşı koruma güvencesi verir. Çocuk haklarını ihlal eden dünya çapında bir sorun olarak çocuk istismarı ve ihmali için çocuk koruma, tüm okulların ciddiye alması gereken kritik bir konudur. Çocuğun hayatının büyük bir bölümünü kapsayan okul ortamının güvenli olması, çocuğun büyümesi, gelişmesi ve öğrenmesi için en uygun koşulların yaratılmasında birincil önceliktir. Çocuk ve insan haklarına bağlı, çağdaş ve titiz bir özveriyle gelişmeye açık bir eğitim kurumu olarak öğrencilerimizin güvenliği ve refahını en üst düzeyde sağlayacak bir eğitim öğretim ortamı sürdürmeye gayret ediyoruz. Bu amaçla , Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu geliştirip uyguladığı Çocuk Koruma Politikası ile Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu ve Uluslararası Çocuk Koruma Konseyi standartları doğrultusunda öğrencilerinin güvenliğini sağlamayı taahhüt etmektedir. Okulumuzun tüm paydaşları için (Okul bünyesinde bütün öğrenciler, veliler, akademik/idari kadro çalışanları, okul ile iş birliği içerisinde çalışan tüm tedarikçi firma çalışanları ve okul etkinlikleri içerisinde yer alan tüm misafirler) geçerli olan Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası, sorumlu olduğumuz tüm çocukların zarar görmemesi için uyguladığımız prosedürleri ve protokolleri kapsamaktadır

2- POLİTİKANIN AMACI

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası, riski önlemek ve risk altındaki çocuğu korumak için izlenecek yolu ve takip edilecek esasları belirleme amacını taşımaktadır. Çocuk ile doğrudan/dolaylı teması olan kişiler bu politikada yer alan tüm ilkeleri bilme ve uygulama yükümlülüğüne sahiptir.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikasının oluşturulmasındaki amaçlar:

Çocukların güvenli ve korunmuş hissetmelerini sağlayarak fiziksel, duygusal ve sosyal açıdan iyi oluşlarını destekleyici öğrenme ortamları sunmak,

Çocuklarımızın temel haklarına saygı göstererek eşitlik ilkesi çerçevesinde ayrımcılığa maruz kalmadan eşit fırsatlara sahip olmalarını sağlamak,

Okul paydaşlarının çocuk koruma konuları ile ilgili bütün kurallar, beklentiler ve planlamalar hakkında bilgili olmasını sağlamak ve çocuk koruma hedeflerinin gerçekleştirilmesini desteklemek,

Çocuk güvenliği açısından riskli olabilecek uygulamaları sürekli ve düzenli iyileştirerek mümkün kılmak,

Çocuk hakları, çocuk güvenliği ve iyi olma hali ile ilgili söylemlerin ve eylemlerin ortak hedefler doğrultusunda ilerleyebilmesi adına bir değerlendirme sistemi oluşturmaktır.

3- TANIMLAR

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikasında geçen tüm terimlerle ilgili tanımlar aşağıda yer bulunmaktadır.

Çocuk: Daha erken yaşta ergin olsa bile, onsekiz yaşını doldurmamış kişi [Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (UNCRC, 1989)

uyarınca]

Çocuk Hakları: 1989 yılına ait Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Türkiye'de 14 Eylül 1990'da imzalanıp 27 Ocak 1995 tarihinde yürürlüğe konmuştur. Sözleşme çocuğun bakım ve gözetiminde ilk sorumluluğu aileye verir ancak aile çeşitli nedenlerle çocuğun

bakım ve gözetimini üstlenemiyorsa toplumda yer alan diğer kurumların aileyi desteklemesi veya ailenin hiç bulunmadığı durumlarda

ailenin sorumluluklarını yerine getirmesi gereklidir. Sözleşmeye göre çocuğun yararına birincil öncelik verilmeli; çocuğun korunması,

katılması sağlanmalı ve çocuklar arasında ayırım gözetilmemelidir. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde düzenlenen haklar, dört temel ilkeye

(yaşama, gelişme, korunma ve katılım) dayandırılarak düzenlenmiştir.

Çocuk Güvenliği: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu bünyesinde yer alan öğrencilerin/ çocukların kendilerini güvende hissettiği ortamların oluşturulması

ile her türlü ihmal ve istismar riskinden uzak olmaları.

İhmal: Çocuğun bakım ve gelişiminden sorumlu tüm yetişkinlerin güçleri yettiği halde çocuğun temel fiziksel ve/veya psikolojik gereksinimlerinin devamlı olarak karşılanmaması ve sonucunda büyük ihtimalle gelişiminin önemli ölçüde kısıtlanmasıdır.

İstismar: Öğrencilerimize karşı kasıtlı olarak yapılan her türlü fiziksel güç uygulaması, duygusal zorbalık ve yaşına uygun olmayan/ hazır

olmadığı cinsel uygulama içerisine dahil edilmesi; çocuğun yaşamı ve gelişimine zarar getirebilecek, riske atabilecek durumların hepsi.

Fiziksel İstismar: Çocuğa kasti olarak farklı şekillerde fiziksel zarar vermeyi içerir (Örneğin: vurma, sarsma, tutup atma, yakma, boğma

vb.) Aynı zamanda ebeveyn veya bakıcı çocuğun hasta olmasına yol açtığı ve/veya hasta çocuğun semptomlarını görmezden geldiğinde fiziksel zarara yol açılmış olur.

Duygusal İstismar: Çocuğun duygusal ve psikolojik gelişiminde ciddi ve uzun süren etkiler bırakmak için çocuğa sürekli olarak duygusal açıdan kötü davranılmasıdır. Çocuklara değersiz oldukları ve sevilmedikleri, yetersiz oldukları veya sadece bir başka kişinin

ihtiyaçlarını karşıladıkları sürece değerli olduklarının hissettirilmesini içerir. Ayrıca çocukların omuzlarına yaşına veya gelişimlerine uygun olmayan beklentilerin yüklenmesi veya çocukların sık sık korku veya tehlike içerisinde olduklarını hissetmelerine yol açmak da buna dahildir.

Cinsel İstismar: Çocuğun cinsel istismarı, çocuğun, tam olarak anlamadığı, onay vermesinin mümkün olmadığı ya da gelişimsel olarak henüz hazır olmadığından onay veremeyeceği ya da toplumun yasalarını veya sosyal tabularını ihlal eden bir cinsel aktivite içinde yer almasıdır. Bir çocukla bir yetişkin ya da başka bir çocuk arasında çocuğun cinsel istismarı anlamına gelen bu durum

çocuk, yaşı ve gelişim düzeyi açısından kendi sorumluluğunu taşıyan, güven ya da güç ilişkisi içinde olduğu başka bir kişi tarafından cinsel eyleme yöneltilir." Çocuğun cinsel istismarının çoğu biçimi temas içerirken, bu istismarın fiziksel temas olmadan da gerçekleşebileceği ("temassız istismar") unutulmamalıdır. "Temasın olmadığı cinsel istismarın" yaygın örnekleri arasında,

istenmeyen

cinsel içerikli yorum ve değerlendirmelerle sözel taciz olmak üzere çocukların cinsel tacizi yer alır.

Ekonomik İstismar: Ekonomik istismar, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığını bozan, çevresiyle etkileşime girebilme becerisini ve sosyalleşme yeteneğini kısıtlayan, sağlıksız ve korumasız iş ortamlarında, çok düşük ücret karşılığında çalıştırılması ekonomik istismar olarak tanımlanmaktadır. Çocukların ücret, kar veya ailenin kazancı için, aile işletmelerinde ücretsiz olarak çalışma da dahil olmak üzere, yapılan tüm işler ve işlemler ekonomik faaliyet olarak görülmektedir.

Akran Zorbalığı: Akran zorbalığı, bir çocuğun bir veya daha fazla akranı tarafından kasıtlı ve tekrarlı bir şekilde olumsuz muameleye

maruz kaldığı bir istismar türüdür. Akran zorbalığında güç dengesizliği vardır ve hedef alınan kişinin fiziksel, duygusal ve sosyal olarak zarar görmesi niyetiyle gerçekleştirilir. Sözlü saldırılar, küfürler, hakaretler, aşağılayıcı ve tehdit edici ifadeler; başkasına

psikolojik üstünlük kurma veya baskı uygulama, hakkında dedikodu yayma, dışlama; vurma, itme vb. fiziksel şiddet eylemleri, internet

ve sosyal medya platformlarında başkasının sınırlarını ihlal eden eylemler; başkasını sosyal ortamda bile isteye izole etme; başkasının eşyalarına zarar verme, çalma şeklindeki davranışlar akran zorbalığı olarak görülmektedir.

Siber Zorbalık: İnternet/çevrimiçi ortamlarda veya dijital iletişim araçlarını kullanarak başkalarını rahatsız etme, onlara zarar verme veya taciz etme eylemleridir. Kişinin çevrimiçi araçlar yoluyla başkasına aşağılayıcı, tehditkar veya hakaret edici mesajlar göndermesi, yalan haber yayması, iftira atması; başkalarının kişisel bilgilerini ele geçirmeye çalışması, mahrem fotoğraflarını paylaşması veya istismar etmesi; başkasını çevrimiçi topluluklardan, gruplardan dışlaması veya topluluk içi ilişkilerini bozması; birinin kimliğini kullanarak sahte hesap oluşturması veya sahte bilgilerle başkasının itibarını zedelemesi gibi tüm faaliyetleri sanal (siber) zorbalık olarak nitelendirilmektedir.

Paydaş: Öğrencileri, velileri, akademik/ idari kadro çalışanlarını, okul ile iş birliği içerisinde çalışan tüm tedarikçi firma çalışanlarını ve okul etkinlikleri içerisinde yer alan tüm misafirleri ifade eder.

İyi Olma Hali: Çocuğun iyi olma hali çocuğun sağlık, eğitim, maddi durum, ilişkiler, katılım, risk ve güvenlik gibi alanlarında öznel ve nesnel kriterlerle durumunu bütüncül bir şekilde yansıtmaya çalışan bir yaklaşımdır. Çocuğun aktif bir özne olduğundan hareketle çocuğun gözünden de iyi olma halini ortaya koyar.

4-SEVSEN NEVZAT ŞAHİN ORTAOKULU ÇOCUK KORUMA İLKELERİ

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası, Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nun vizyon ve misyonuna uygun; öğrencilerin potansiyelini gerçekleştirmesi ve bir dünya vatandaşı olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla aşağıdaki ilkeleri kapsamaktadır:

Çocuğun yüksek yararını gözetir: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nda çocukları doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen tüm durum/girişim/eylemlerde çocukların üzerinde yaratacağı etkilerin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi yapılır; çocukların esenliği ve güvenliği adına gerekli koşulların sağlanması için ortamlar ve yöntemler çocukların yaşlarına ve gelişimlerine uygun olacak şekilde çocuk dostudur.

Öğrencilerin iyi olma hali hem fiziksel hem ruhsal sağlık, eğitim, maddi durum, ilişkiler, katılım, risk ve güvenlik gibi alanlarda bütüncül bir yaklaşımla var olan durumun objektif şekilde yansıtılmasını ve çocuğun üstün yararının gözetilmesini hedefler.

Çocuğa karşı şiddeti önleyici yaklaşım ve uygulamaları benimser: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu tüm çocuklara yönelik tüm istismar türlerini ve ihmali önlemeyi ve çocukları korumayı hedefler. Çocukların korunmasından sorumlu olan tüm yetişkinlerin iş birliği içinde çocuğun üstün yararını gözeterek çalışmasını ifade eder.

Ayrımla gözetmeme ilkesini benimser: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nda hiçbir çocuğa herhangi bir nedenle ve herhangi bir biçimde ayrımla yapılamaz.

Çocuğun fiziksel özellikleri, etnik kökeni, inancı, ana dili, cinsiyeti, cinsel yönelimi veya bir başka özelliği nedeniyle ayrımla uğramasını önlemek için öğrenci, veli ve personel eğitimleri düzenlenir; ders içerikleri ve tasarımları uygun şekilde planlanır.

Yaşama ve gelişme ilkesini önemser: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu tüm çocukların fiziksel ve duygusal bütünlüğünü koruyarak gelişimini sürdürdürebilmesi için gerekli düzenleme ve planlamaları yapar. Her öğrencinin bulunduğu gelişim seviyesi dikkate alınır ve kendi gelişim hızına uygun bir şekilde desteklenir.

Gizliliği gözetir: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu çocuğun yüksek yararı gözetilerek toplanan bilgilerin, alınan kararların ve uygulamaların sadece ilgili kişiler tarafından/arasında erişim, kullanım ve paylaşım sağlanabilmesi, bilgilerin güvenliğinin tam anlamıyla korunabilmesi için tüm tedbirleri alır ve düzenler. MEB sözleşmeleri, veli rıza formları, KVKK kapsamında yapılan çalışma ve uygulamalar bilgi güvenliğini yüksek düzeyde sağlayacak şekilde planlanmıştır.

Çocuk katılımını önemser: Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nda çocukların görüşlerini özgürce ifade etmeleri olanağı sağlanır, ifadeleri saygıyla karşılanır ve ayrımla yapılmaksızın tüm çocukların eşit katılımı sağlanır. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nda tüm süreçler hesap verebilir, saydam ve bilgilendirici, güvenli ve risklere duyarlıdır; çocuklar görüşlerinin nasıl yorumlandığına ve kullanıldığına ilişkin bilgilendirilerek katılımlarından elde edilen sonuçların nasıl etki yaratacağı hakkında açık geri bildirim alırlar.

5- ÇOCUK KORUMA POLİTİKASI KONULARI

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nda öğrencileri her türlü ihmali ve istismara karşı korumak temel önceliğimizdir. Bu doğrultuda öğrencilerin fiziksel istismar, duygusal istismar, cinsel istismar ve ihmalin fiziksel, davranışsal, duygusal, bilişsel belirtilerinin farkında olmak ve takip etmek çocuk koruma konusunda büyük önem teşkil etmektedir.

Tüm istismar türleri yetişkin veya akranlar tarafından uygulanabilir. Bu istismar türleri fiziksel ve/veya dijital ortamlarda görülebilir.

1. Fiziksel istismar
2. Cinsel istismar
3. Duygusal istismar
4. Ekonomik istismar
5. Akran Zorbalığı
6. İhmali

Aşağıda belirtilen fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve/veya ihmali belirtilerinin gözlenmesi ya da çocuğun bildirmesi durumunda çocuk koruma politikasında yer alan süreçler işletilir.

Bazı belirtiler ortak belirtiler olup bir ya da birkaç istismar/ihmali gösterebileceği gibi bir istismar vakasının bulunmadığı durumlar için de geçerli olabilir:

- Öğrenme güçlüğü
- Fiziksel temastan kaçınma
- Beden bütünlüğüne zarar verme düşünceleri/söylemleri/eylemleri
- Gelişim bozuklukları
- Kendisini güvensiz ve değersiz algılama
- Güven ve bağlanma problemi
- Ders notlarında düşme ve okulda başarısız olma
- Dikkat eksikliği, dalgınlık, dağınıklık
- Hafıza güçlükleri
- Sosyal iletişimin etkilenmesi
- Alkol, sigara ya da madde kullanımı
- Öğrenci ile ilgili veriler toplanırken bütünsel değerlendirme önem taşımaktadır.

5.1. Fiziksel istismar:

Fiziksel istismar, en geniş kapsamı ile "çocuğun kaza dışı ve önlenebilir davranışlar sonucunda fiziksel zarar görmesi" ya da "çocuğun kaza dışı yaralanması" olarak tanımlanır. Aynı zamanda itaati sağlama, cezalandırma ya da öfke boşaltma amacı ile elle ve/veya herhangi bir aletle vurma, itme, tekmeleme, sallama, sarsma, ısırma, boğma, yakma, zehirleme ve benzeri şiddet içeren eylemler ile çocuğun vücuduna iz bırakacak/bırakmayacak şekilde zarar verilmesi olarak da tanımlanabilir.

Çocuğa kasti olarak farklı şekillerde fiziksel zarar vermeyi içerir (Örneğin: vurma, sarsma vb.). Aynı zamanda ebeveyn veya bakıcı çocuğun hasta olmasına yol açtığına ve/veya hasta çocuğun semptomlarını görmezden geldiğinde fiziksel zarara yol açılmış olur.

Fiziksel istismarın fiziksel, davranışsal ve bilişsel belirtileri hakkında bilgi sahibi olunması fiziksel istismar şüphesinin ortaya konması açısından büyük önem taşır.

Fiziksel istismara dair fiziksel ve duygusal belirtiler;

Vücudun çeşitli yerlerinde sebebi açıklanamayan yaralar ve darbe izleri (tokat, kemer, ısırık vb.)

Vücudun farklı bölgelerinde, özellikle sırt, avuç içi ve ayak tabanında gözlemlenen yanık izleri

Farklı dönemlere ait farklı renklerde bereler, morarmalar

Vücutta fiziksel istismar uygulandığını düşündüren kemik kırıklarının varlığı (el, kol, gövde, burun, çene ve kafatasında tekrarlayan kemik kırıkları veya yumuşak doku yaralanmaları vb.)

Göğüs ve karın bölgesinde iç kanamayı düşündürebilecek şiddetli ağrılar, bölgesel geniş morartılar, dokunmakla hassas bölgeler

Yara ve zedelenme izlerini kapatmak için giyilen kıyafetler, muayeneyi reddetme, yara izlerini gizlemeye çalışma

Cezalandırmayı hak ettiğini düşünme ve kendini suçlama

Aşırı itaatkar tavırlar gösterme, boyun eğme

Kendinden büyüklerle iletişim kurmaktan çekinme, ürkek tavırlar gösterme

Ebeveynden korkma, çekinme

Olayın yaşandığı yere gitmekten veya eve gitmekten çekinme, korkma

Kendine zarar verme davranışı, intihar girişimleri

Agresif ya da çekingen davranışlar

Sosyal ortamlardan geri çekilme

Fiziksel temastan kaçınma

Evden ve okuldan kaçma

Fiziksel bulguların profesyonel bir bakış açısı ile yorumlanması ancak kapsamlı bir tıbbi değerlendirme ile (sağlık kuruluşuna başvuru ya da

ihbar sonrası adli makamların talebi ile) mümkün olmakla birlikte, bu bulguların bir bölümünün çocuğun yaşam ya da okul

döngüsüne tanıklık

eden öğretmenler gibi alan profesyonelleri tarafından fark edilmesi önemlidir.

5.2. Cinsel İstismar:

Çocuğun, kendisinin tam olarak kavrayamadığı, tam onay vermesi mümkün olmayacak veya gelişme düzeyi açısından hazır olmadığı, toplumun verili yasalarını veya toplumsal tabularını ihlal eden bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir. Çocuğun cinsel istismarının çoğu biçimite temas içerirken, bu istismarın fiziksel temas olmadan da gerçekleşebileceği ("temassız istismar")

unutulmamalıdır. Temasın olmadığı cinsel

istismara; pornografik yayın izletme, cinsel içerikli yorum ve değerlendirmelerde bulunma, sözel ve görsel taciz (sosyal medya platformlarında/dijital ortamlarda kişiye ait uygun olmayan görsellerin izinsiz paylaşılması ve/veya uygun olmayan sözel ifadelerin kullanılması) gibi örnekler verilebilir.

Cinsel istismar; uluslararası sözleşmeler ve ulusal hukuk metinlerinde çocuk olarak tanımlanan bireylerin (18 yaşına kadar her birey çocuktur), yaşı ve gelişim düzeyi açısından kendi sorumluluğunu taşıyan, güven ya da güç ilişkisi içinde olduğu bir kişi tarafından cinsel olarak sömürülmesi anlamına gelir. Cinsel istismar akrayanlar arası gelişimsel merak odaklı cinsel oyunlar ile karıştırılmamalıdır.

Cinsel istismar sadece çocuğun bedenine, cinsel organlarına yönelik fiziksel temas içeren davranışları kapsamaz. Cinsel istismar kavramını bu çerçeveden yaklaşmamız ve fiziksel temas olmadığı sürece sorun olmadığını düşünmemiz; diğer cinsel istismar biçimlerini fark etmemize engel olur. Cinsel istismar sadece cinsel organlara değil, bedenin tümüne yönelik dokunuşları, bakışları, konuşmaları, sevmeye ve hitap biçimlerini kapsayabilir. Bu nedenle, cinsel istismarın temas içermeyen biçimlerini ve bu davranışların da çocuk ruh sağlığına zarar verici nitelikte olduğunu bilmek önemlidir. Cinsel istismar sanal ortamda ve dijital yollarla da gerçekleşebilir; instagram, facebook, twitter, telegram, whatsapp vb. uygulamalar ve sosyal medya hesapları aracılığıyla işlendiği gibi e-posta göndermek gibi yöntemlerle de internet üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Türk Ceza Kanununda çocuklara yönelik cinsel istismar iki ayrı suç türü olarak düzenlenmektedir. 15 yaşını doldurmuş ve fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılaya yeteneği olan çocuklara karşı cebir, şiddet, hile olmadan gerçekleştirilen cinsel içerikli davranışlar, reşit olmayanla cinsel ilişki suçu olarak düzenlenmektedir. 15 yaşını tamamlamamış çocuklara ve 15 yaşını tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçları algılaya yeteneği gelişmemiş çocuklara yönelik olarak cebir, şiddet, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış ise çocuğun cinsel istismarı suçu olarak tanımlanmaktadır.

Cinsel istismara dair fiziksel, duygusal ve bilişsel belirtiler;

- Yaşına uygun olmayan cinsel içerikli konuşma ve davranışlar
- Konuşmasında cinsel içerikli sözcüklerin sık kullanılması
- Cinsel aktivitelere karşı aşırı ilgi
- Uygunsuz cinsel içerikli oyunlar
- Baştan çıkarıcı davranışlar
- Genital ya da anal kaşıntı, ağrı veya kanama şikâyeti
- Tuvalet kaçırma, tuvalet yaparken ağrı vb. şikâyetler
- Aşırı kilo alma ve bedenden tikslenme
- Okul sınırları içinde açık ve kapalı alanlarda mastürbasyon
- Fiziksel temastan çekinme
- Kendini suçlama, kaygı ve utanma gibi duygudurum dalgalanmaları
- Uyku problemleri (uyuyamama, kabuslar vb.)
- Güven ve bağlanma problemi, kimseye güvenmeme, kendine güven eksikliği

- Dokunmaya karşı korkulu ve ani tepkiler verme
- Yanında sürekli birinin bulunmasına ihtiyaç duyma, yalnız kalmaktan kaçınma
- İlgili ihtiyacı nedeni ile uygunsuz talepleri kabul etme
- Belirli kişilerden ve mekanlardan korkma, çekinme
- Yazılarında, resimlerinde, oyunlarında veya davranışlarında cinsel içerikli temaların olması
- Kendi yaş ve gelişim düzeyine uygun olmayan cinsel bilgiye sahip olması

5.3. Duygusal istismar:

Çocuğun duygusal ve psikolojik gelişiminde ciddi ve uzun süren etkiler bırakmak için çocuğa sürekli olarak duygusal açıdan kötü davranılmasıdır.

Çocuklara değersiz oldukları ve sevilmedikleri, yetersiz oldukları veya sadece bir başka kişinin ihtiyaçlarını karşıladıkları sürece değerli

olduklarının hissettirilmesini içerir. Ayrıca çocukların omuzlarına yaşına veya gelişimlerine uygun olmayan beklentilerin yüklenmesi veya

çocukların sık sık korku veya tehlike içerisinde olduklarını hissetmelerine yol açmak da buna dahildir.

Duygusal istismar, çocuğun nitelik, kapasite ve arzularının sürekli kötülenmesi, sosyal ilişki ve kaynaklarla ilişkisinden sürekli yoksun

birakılması, çocuğun sürekli olarak sosyal açıdan ağır zararlar verme ya da terk etme ile tehdit edilmesi, çocuktan yaşına ve gücüne uygun

olmayan taleplerde bulunulması ve çocuğun, topluma aykırı düşen çocuk bakım yöntemleri ile yetiştirilmesi olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamda, çocuğun ruhsal bütünlüğünü bozacak şekilde,

Bağırma, azarlama

Sürekli kıyaslama

Sürekli alay etme

Aşırı koruma-bağımlı kılma-otorite gösterme

Aşağılama, yok sayma

Küçük düşürme, lakap takma

Gereksinimleri ile ilgilenmeme

İletişim çabasına tepkisiz kalma

Çocuktan yaşına/kapasitesine uygun olmayan beklentilerde bulunma bir duygusal istismar kalıbı olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Duygusal istismara dair fiziksel, duygusal ve bilişsel belirtiler;

Fiziksel gelişimin gecikmesi

Sözcükleri ve kelimeleri kullanmada zorlanma

Konuşmada gecikme ve gerilik

Kronik hastalıkların şiddetlenmesi

Yaşa uygun olmayan parmak emme gibi alışkanlık regresyonları

Anti sosyal davranışlar (suça karışma vb.), madde kullanımı

Bedensel yakınmalar

Agresiflik, pasif agresiflik gibi davranış bozuklukları

5.4. Ekonomik İstismar:

Çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığını bozan, çevresiyle etkileşime girebilme becerisini ve sosyalleşme yeteneğini kısıtlayan, sağlıksız ve korumasız iş ortamlarında, çok düşük ücret karşılığında çalıştırılması ekonomik istismar olarak tanımlanmaktadır. Çocukların sömürülmesi, bedensel, akılsal ve ahlaki gelişimlerine uygun olmayan işlerde çalıştırılmasıdır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, çocukları ekonomik istismardan koruma amacı taşır. Böylelikle çocuklara, onların güvenliği, eğitimi, sağlığı ile fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve sosyal gelişimlerini riske atabilecek herhangi bir işte çalışmaktan korunma hakkını tanımlanmaktadır. Sözleşmenin bu prensiplerine uygun olarak, Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu çocuk işçi istihdam etmeme taahhüdünde bulunurlar.

Çalışanların hakları, ilgili İş Kanunu ve Sosyal Güvenlik mevzuatlarına uygun olarak korunur. Ayrıca, tüm Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu çalışanları için bu konuda bilinçlendirme çalışmaları eğitimler yolu ile gerçekleşir.

5.5. Akran Zorbalığı:

Akran zorbalığı; aralarında fiziksel ya da psikolojik açıdan bir güç eşitsizliği olan çocuklardan güçlüğünün, karşı tarafa bilerek ve isteyerek, niyetli, kasıtlı, sistemli bir biçimde belli zaman aralıkları ile uyguladığı, kurbanda korku, endişe veya zarar vermeyi amaçlayan fiziksel, sözel ve sanal psikolojik saldırı veya yıldırma kapsar. Zorba davranışlar; sözel, fiziksel veya ilişkisel olabilir. Sözlü zorbalık; isim takmak, alay etmek, karşıdaki insanın onurunu zedelemek, küçük düşürmek, iğnelemek, hakaret etmek, tehdit etmek, fiziksel zorbalık; vurmak, yumruklamak, tekmelemek, tırmalamak, çelme takmak, tükürmek, ilişkisel zorbalık ise; görmezden gelmek, dışlamak, yok saymak, yabancılaştırmak, uygunsuz hareketler yapmak, söylentiler yaymak, düşmanca bakışlar sergilemek, kişisel eşyalarını saklamak, izinsiz almak veya bunlara zarar vermek şeklinde olabilir.

Siber zorbalık, internet, sosyal medya platformları ve diğer teknolojiler vasıtasıyla siber ortamda olan her türlü zorbalık ve taciz davranışlarıdır. Siber zorbalık, kişisel bilgileri/görselleri izinsiz olarak ifşa etme, başka bir kişi ile ilgili tehdit içerikli mesajlar yayımlama ya da iletme gibi geniş bir skalada gerçekleşebilir (Tompson, Benz & Agiesta,2013).

5.6. İhmal:

Çocuğun bakım ve gelişiminden sorumlu tüm yetişkinlerin gücünün yettiği halde çocuğun temel fiziksel ve/veya psikolojik gereksinimlerinin devamlı olarak karşılanmaması ve sonucunda çocuğun gelişiminin önemli ölçüde kısıtlanmasıdır. Örneğin; yetersiz dikkat sonucunda çocuğun zarar görebileceği tehlikeli bir duruma düşmesi.

"Çocuk ihmali", başta ebeveyn olmak üzere, çocuğa bakmakla yükümlü kişilerin, çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sevgi ve sağlık gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu, çocuğun bedensel, duygusal, duygusal ihtiyacı olumsuz etkisi veya engellenmesi olarak tanımlanmaktadır. Kavramsal olarak ihmali tanımlamak ve ölçmek oldukça güç olmakla birlikte, Duygusal ihmali; çocuğa sevgi, şefkat ve ilgi gösterilmeyerek her türlü duygusal ihtiyaçlarının yok sayılması, yeterince karşılanmaması veya göz ardı edilmesi, çocuğun güvende hissetmemesi, özellikle ergenlik yıllarında destek ve denetimden yoksun bırakılması,

Eğitim ihmali; zorunlu okul çağında çocuğu okula göndermemek, özel eğitim ihtiyaçlarına ilgisiz kalmak, kronik devamsızlık davranışına izin vermek, okula giden çocukların dersleri, okuldaki sorunları ya da başarısızlıkları ile ilgilenmemek, okulun düzenlediği veli-öğretmen görüşmelerine düzenli olarak katılmamak, çocuğun gelişimine katkı sağlayacak okul yönlendirmeleri ve çalışmalarını doğrultusunda iş birliği yapmamak,

Fiziksel ihmali; çocuğun beslenme, barınma, sağlık, giyinme gibi temel ihtiyaçlarını karşılamada yoksunluk veya yetersizlik, **Sağlık ihmali ise;** fiziksel ihmalin bir alt grubu olarak sınıflandırılmakta, çocuğun hasta olduğunda hekime getirilmemesi ya da geç getirilmesi, aşılarının yaptırılmaması, tedavi önerilerine uyulmaması ya da tedavinin reddedilmesi, hasta olup okula getirilmesi, okul sağlık güvenliği konularında alınan önlemleri uygulama konularında işbirliği yapılmaması, çocuğun bulaşıcı hastalık raporu olduğunda okula zamanında bilgi vermemesi şeklinde tanımlanmaktadır.

- o Çocuk ihmaline dair fiziksel ve duygusal belirtiler;
- o Hijyen yetersizliği: yağlı, dağınık saçlar, ter kokusu vb.
- o Mevsime uygun olmayan giysiler
- o Tedavi edilmemiş hastalıklar, aşıların yaptırılmaması
- o Gelişim persentil (büyüme eğrisi) çizelgesinin yaşıml altında kalması
- o Gelişme geriliği gösterme, aşırı zayıflık, diş çürükleri
- o Parazitler, karın şişkinliği, uykusuz görünüm
- o Öfke patlamaları, uyku ve yeme problemleri, saldırganlık, düşmanca davranışlar
- o Yorgunluk ve süreklilik arz eden halsizlik
- o Yetişkinlerin sorumluluklarını üstlenme
- o Okula devamsızlık veya sürekli geç kalma
- o

6. ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda çocukları koruma ve güvenliklerini temin etme görevlerini Çocuk Koruma Politikası ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak etkin bir şekilde yürütmek üzere kurumda Çocuk Koruma Ekipleri ve Çocuk Koruma Kurulu bulunmaktadır. Çocuk Koruma Kurulu ve Çocuk Koruma Ekibi, çocuk istismar / ihmali durumu ya da şüphesinde Çocuk Koruma Politikası ve Prosedürlerini uygulamak ve gerekli birimleri bilgilendirmek ve yönlendirmekle yükümlüdür. Tüm üyeler gizlilik ilkesi doğrultusunda çalışır.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu'nun tüm personeli Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikasının hükümlerine uyar. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu çalışanları, her yıl düzenli olarak çocuk koruma prosedürleri ve sorumlulukları hakkında eğitimlerle bilgilendirilirler. Çocuk Koruma Ekibi okulun tüm çalışanlarına Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası ve gerekli durumlarda rapor etme prosedürleri hakkında bilgilendirme sağlar.

Okul personeli Çocuk Koruma Prosedürleri ve Politikası hakkında çeşitli yollarla bilgilendirilirler. Çocuk Koruma Prosedürleri ve Politikası, Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu web sitesinde hızlı erişim sekmesinde yer alır.

6.1 Okul Yönetimleri:

Aşağıda tanımlanan rollerin yerine getirilmesi Okul Müdürü ve Müdür Yardımcılarından oluşan Okul Yönetiminin sorumluluğundadır; ilgili iş ve işlemlerin takibi Okul Müdürü tarafından gerçekleştirilir.

- Çocukların suistimaline veya ihmaline yol açabilecek durumları önlemeye yönelik prosedürlerin mevcut olduğundan, tüm okul paydaşları tarafından anlaşıldığından ve uygulandığından emin olur.
- Okul içinde öğrenci istismarı ve/veya ihmali şüphesi olduğunda acil önlem alınmasını sağlar.
- Çocukların, misilleme veya ceza korkusu olmadan istismar ve/veya ihmali hakkındaki endişelerini güvenli bir şekilde bildirebilmelerini sağlar.
- Personelin ve diğer kişilerin, herhangi bir çocuğun olası suistimal ve/veya ihmali maruz kalmasıyla ilgili endişelerini, misilleme veya ceza korkusu olmadan güvenle bildirebilmelerini sağlar.
- Okul içi güvenlik ve korumaya ilişkin çocuk ve velilerin görüşlerini alır.
- Bu politikada belirtildiği gibi çocukların potansiyel istismar ve/veya ihmali durumlarını derhal ilgili birime bildirir.
- Kendisi de dahil olmak üzere çocuk koruma eğitimi için hedeflenen personel ve yöneticilerin tüm güncel eğitim oturumlarına katılmasını sağlar.
- Bu politikayı tanıtmak; rolleri, sorumlulukları, hakları, görevleri hakkında bilgilendirmek için öğrenci kaydı sırasında ve her okul yılının başında ebeveynler/veliler için oryantasyon oturumları düzenler.
- Çocuk tacizi ve/veya ihmali içeren bir suç işlediğinden şüphelenilen herhangi bir personeli, şüphe karara bağlanana kadar derhal öğrenme ortamlarından uzaklaştırır.

6.2. Çocuk Koruma Ekipleri:

Çocuk Koruma Ekibi Üyeleri Kimlerden Oluşur?:

Ekip 5 kişi olacak şekilde bu görevi yapma yetkinliğine sahip kişilerden okul yönetimleri tarafından oluşturulur. Gönüllülük ilkesi göz önüne alınarak Okul yönetimleri tarafından önerilen okul yönetimince değerlendirildikten sonra onaylanır.

Çocuk Koruma Ekibi Lideri: Müdür yardımcısı

Çocuk Koruma Ekibi Üyeleri: Okulumuz rehberlik servisinin de dahil olduğu ve farklı branşlardan öğretmenler

SEVSEN NEVZAT ŞAHİN ORTAOKULU ÇOCUK KORUMA EKİBİ

Mehmet Metin DOĞAN - Müdür Yardımcısı - Çocuk Koruma Ekibi Lideri

İsmail BUZ – Rehber Öğretmen (PDR) – Çocuk Koruma Ekibi Üyesi

Zümrüt YILDIZ – Rehber Öğretmen (PDR) – Çocuk Koruma Ekibi Üyesi

Yeliz SÖNMEZ ÖZYURT – İngilizce Öğretmeni - Çocuk Koruma Ekibi Üyesi

Yasemin ALTAY – Bilişim Teknolojileri Öğretmeni - Çocuk Koruma Ekibi Üyesi

Çocuk Koruma Ekibinin Çalışma İşleyişi:

Okulumuzun çocuk koruma ekibi üyeleri her yılın Eylül ayında yapılan genel kurulda tüm çalışanlara tanıtılır, Okulumuzun çocuk koruma ekibi eğitim öğretim yılı başında toplanır ve yıllık hedefleri belirler. Her çeyrek dönem sonunda değerlendirme toplantısı yapar.

Bir vaka gözleendiğinde, vakayı gören kişi Çocuk Koruma Liderine durumun bildirilmesini sağlar.

Ekip lideri vaka geldiğinde ekip üyeleri ile bir araya gelerek veri toplar, kayıt tutar ve bir plan yapar. Bu plan dahilinde okul müdürüne planı ile birlikte gider. Okul müdürü planı değerlendirir; müdürün onayından sonra plana uygun bir şekilde hareket edilir. İlgili okul müdürü vaka yasal süreçler gerektiriyor ise eylem planını Çocuk Koruma Kuruluna aktarır.

Çocuk Koruma Ekibinin Sorumlulukları:

Çocuk Koruma ekiplerinin üyeleri okulumuzun yönetimi, okul pdr uzmanları ve okulun disiplin komiteleri ile uyumlu ve işbirlikçi çalışmalar yapar.

Okulumuzun Çocuk Koruma Ekibi lideri okulun vaka sorumlusu olarak görev alır. Vakalar ilgili okulun Çocuk Koruma Ekip Liderine bildirilir.

Liderin bulunmadığı zamanlarda okulun herhangi bir Çocuk Koruma Ekip üyesi bu rolü üstlenir.

Ekip üyeleri ihtiyaçları tanımlar ve revizyon çalışmalarını yürütür.

Okul ekip lideri, yılda iki kez dönem sonlarında raporlama yapar.

Çocuk Koruma Ekipleri çocuk koruma politikası doğrultusunda prosedürlerin uygulanmasına liderlik eder.

Çocuk koruma politikasını, prosedürlerini destekleyerek ve savunarak örnek uygulamaları teşvik eder.

Güncel ve amaca uygun olmalarını sağlamak için çocuk koruma politikasını ve prosedürlerini izler ve gözden geçirir.

Velilere / vasilere, yetişkinler için çocuklarla çalışmaya yönelik Davranış Kuralları konusunda farkındalık kazandırır.

Çocuk Koruma Kurulu ile düzenli iletişim kurar, ilgili eğitimlere veya etkinliklere katılır, çocuk koruma alanındaki gelişmeleri takip eder.

Okulda çocuklarla çalışan/gönüllü olan tüm yetişkinler için uygun eğitimler verir/düzenler.

Çocuğun iyi olma hali gözetilerek gerekli iletişim sağlanır.

Bildirilen vakaların ve alınan önlemlerin kayıtlarını ilgili okulun çocuk koruma ekip lideri tutar.

Çocuk Koruma Kurulu kararı doğrultusunda Cumhuriyet Savcılığı ile irtibat kurularak gerekli tüm bilgilerin aktarılmasını sağlar.

Çocuk Koruma Ekip Liderinin Sorumlulukları:

Çocuk koruma ekip sorumluluklarının yanı sıra;

Bildirilen ihmal/istismar şüpheli durumlar konusunda ve bildirilen vakalar hakkında uygulanacak adımlar için bir plan hazırlar.

Hazırladığı plan çerçevesinde çocukta sorumlu ebeveyn-vasi/öğretmen/psikolojik danışman/sağlık görevlisinden uygun gördüğü şekilde bilgi ve kanıt toplar.

Konuyu ekibi ve okul müdürü ile değerlendirir, vaka hakkında ileri araştırma ve takibe karar verilmesi durumunda kapsamlı bir rapor hazırlayarak Çocuk Koruma Kuruluna sunar.

Çocuk Koruma Kurulunun geri bildirim ve onayı sonrasında çocuk koruma vaka takip sürecini başlatır, çocuğun en kısa sürede güvenliğini sağlayarak ihtiyaçlarına yönelik önlemler alır.

İstismar/ihmal/kendine zarar verme vakalarında politika adımları izlenir ve gereğinde yasal yükümlülüğün yerine getirilmesine liderlik eder.

6.3. Çocuk Koruma Kurulu:

Çocuk koruma kurulu üyeleri okuldan okul müdürü ve bir müdür yardımcısından oluşur.

Çocuk Koruma Kurulu Başkanının Görevleri:

Kurula başkanlık yapacak kişinin genel yönetim düzeyinden biri olması gerekir.

Bu kişi kurumun politikalarını gözden geçiren ve eksiklikler olduğunda tedbir alan kişi olmalıdır.

Genelin faydasını gözetken kişidir.

Eğitime yatkın bir kişi olmalıdır.

Çocuk Koruma Kurulu Başkanı bu süreçlerin içinde bulunan bir kişi olmamalı, dışarıdan bakan üst bakış getiren biri olmalıdır.

Çocuk Koruma Ekip liderlerinden veya üyelerinden bir kişi seçilirse (bunların içinde fiziki muayene sürecinde bulunan okul doktoru hem doğal süreç içerisinde bulunduğundan hem de uygulamalarının farklı bir bakış açısıyla değerlendirilmesi gerekebileceğinden seçilmesi uygun olmayacaktır). Özetle, fiilen bu işi yapanlara bu pozisyonu verirseniz şapkalar birbirine karışır. Bu durum iyileşmeye engel teşkil eder.

Kurul Başkanı seçilirken kişi üzerinden değil kurumdaki pozisyonu üzerinden karar verilir. Kişiler geçici, pozisyonların tanımları kalıcıdır.

Çocuk Koruma Liderinin Sorumlulukları:

Çocuk Korumaya ilişkin tüm politikaların güncel olmasını ve takip edilmesini sağlar.

Çocuk Korumaya yönelik uluslararası en iyi uygulamaları takip eder, eğitimlere katılır.

Yılda 1 veya 2 kez diğer liderlerle toplanır.

Çocuk Koruma Kurulunun Çalışma İşleyişi:

Çocuk Koruma Kurulu Çocuk Koruma alanında gerçekleşen güncel gelişmeleri ve eğitimleri takip eder, katılır.

Çocuk Koruma Politikasının revize edilmesinden sorumludur.

Çocuk Koruma Kurulu, vakalarla ilgili çocuk koruma ekibinin çalışmalarını takip eder, gereğinde yasal sürecin başlatılması için çocuk koruma ekibini yönlendirir.

Kurul, gerek gördüğü durumlarda okulun hukuki danışmanı ya da bu alandaki yetkin bir hukuki danışmandan görüş alır.

Kurul üyeleri yılda 2 defa toplanır. Olağanüstü durumlarda ek toplantı yapabilir.

6.4. Okul Paydaşları

Çocuk istismar ve ihmal vakalarını ele almak Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu sorumluluğundadır. Eğitim kurumumuzda tüm paydaşlar, Çocuk Koruma Politikası ilkeleri doğrultusunda çocukların iyi olma halinin korunması, gerekli güvenli ortamın sağlanması ve ilgili politikanın uygulanmasının desteklenmesinde sorumluluk sahibidir.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma politikası kapsamındaki paydaşlar aşağıdaki gibidir:

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu akademik personel,

Tüm öğrenciler, veliler ve yasal vasiler,

Okul ile sözleşme yapmış olan kişi ve kurumlar,

Konum veya görevlerine bakılmaksızın, okul topluluğunun tüm üyeleri aşağıda belirtilen sorumluluklara sahiptir:

- Tüm iç ve dış paydaşlar olarak, ilgili görevliler/uzmanlar tarafından çocuğun korunmasına yönelik Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası ve uygulamaları hakkında yapılan eğitimlere katılmak,
- Çocukların içerisinde yer aldığı tüm gerçekleşmiş olan veya kuşku duyulan ihmal ve istismar olayları hakkındaki suçlamaları iletmek/rapor etmek,
- Çocuk Koruma Politikasına uygun olarak gerekli çalışmalar yapmak ve yürütmek,
- Okulun Çocuk Koruma Politikasını kendi çalışmalarına yansıtma, sözleşmelerinde yer vermek, çalışmalarında bu politikaya uygun önlemleri almak ve çalışanlarından kaynaklanan bir risk veya zarar olduğunda okulla iş birliği yapmak, politika belgesine uygun tutum almak,
- Çocuk koruma endişeleri veya olayları ile ilgili olarak aldıkları her türlü bilginin gizliliğine saygı duymalı ve bu bilgilerin gizliliğini korumalıdır. Bu tür bilgilerin yalnızca belirlenmiş personelle paylaşılması ve bilgi paylaşımı için belirlenmiş protokollerin izlenmesi zorunludur,
- Okulumuzda kısa süreli bulunan ziyaretçilere ve konuk eğitimcilerle okulumuzun Çocuk Koruma Politikası hakkında ön bilgilendirme yapılır, kurallar yazılı olarak paylaşılır ve belirtilen davranış kurallarına uymaları beklenir.

Çocuk ile sürekli ve direkt teması olan öğretmen, psikolojik danışmanı sorumlulukları aşağıda belirtildiği üzere daha detaylıdır:

Öğretmenin Sorumlulukları:

Öğretmen, bir çocuğun istismar veya ihmal edilme riski altında olabileceğinden şüphelenmek için makul gerekçeleri varsa endişelerini çocuk koruma ekip liderine bildirmekle yükümlüdür. Çocuk koruma politikası tarafından belirtilen belirli raporlama prosedürlerini takip ederek hızlı, doğru ve ayrıntılı bir şekilde bildirim yapılmalıdır.

Çocuk istismarı veya ihmal riskini en aza indirmek için önleyici tedbirlerin uygulanmasını içerir. Öğretmenler, net sınırlar belirleyerek olumlu ilişkiler geliştirmeli, saygılı ve kapsayıcı davranışları teşvik etmeli ve zorluklarla karşılaşabilecek öğrencileri dinlemeye ve desteklemeye hazır olmalıdır. Çocuğun yaşamına dahil olan ebeveynler ve diğer profesyonellerle de iş birliği yaparak çocuk istismarı veya ihmalinin önlenmesine katkıda bulunmalıdır.

Psikolojik Danışmanın Sorumlulukları:

Çocuktan sorumlu psikolojik danışman ve çocuk koruma ekibi iş birliği içinde çalışır.

Okulun çocuk koruma politikasına ve ilgili yasal gereksinimlere uygun olarak, istismar, ihmal veya diğer çocuk koruma sorunlarına dair şüpheli veya ifşa edilmiş durumları çocuk koruma ekip liderine bildirir.

Çocuktan sorumlu psikolojik danışman, çocuk koruma politikası çerçevesinde öğrencilerin duygusal ve zihinsel iyi oluş halini desteklemek, sorunları yönetmek ve öğrencilere gerekli yardımı sağlamakla sorumlu bir rol üstlenir. Bu sorumluluklar vaka özelinde öğrenci ihtiyaçlarına bağlı olarak değişebilir.

Psikolojik danışman, çocuk koruma, kişisel güvenlik, sağlıklı ilişkiler ve uygun sınırlar konularında farkındalık yaratmayı amaçlayan eğitim programları tasarlar ve uygular. Bu programlar rehberlik dersleri, atölyeler, bültenler veya okul dışından uzmanların davet edilerek seminer düzenlenmesi aracılığıyla sunulabilir.

Psikolojik danışman, öğrencilerin çocuk koruma sorunlarını ele almak ve öğrenciler için destekleyici bir ortam oluşturmak amacıyla öğretmenler, ebeveynler/yasal vasiler ve diğer personel ile iş birliği yapar.

Psikolojik danışman, öğrenciler arasında duygusal sıkıntı belirtileri veya potansiyel çocuk koruma sorunlarını tespit eder. Sorunların büyümesini önlemek ve gerekli desteği sağlamak için hızlı bir şekilde müdahale eder.

Çocuktan sorumlu psikolojik danışman, çocuklara duygusal endişelerini, zorluklarını ve kaygılarını ifade edebilecekleri güvenli ve gizliliği sağlayan bir ortam sunar.

Psikolojik danışman, öğrencilerle olan görüşmelerin, gözlemlerinin, danışmanlık oturumlarının ve çocuk koruma ile ilgili sorunların doğru ve gizli kayıtlarını tutar. Bu belgeleme, ilerlemenin takip edilmesi ve uygun prosedürlerin izlenmesi için önemlidir.

Bireysel ve grup danışmanlık oturumları düzenleyerek çocuklara duygusal dayanıklılık, başa çıkma stratejileri ve öz farkındalık geliştirmelerinde yardımcı olur.

Ebeveynler/Yasal Vasilerin Sorumlulukları:

Okul yönetimi ve personeli ile iş birliği yapar.

Öğrencinin davranışları, akademik performansı ile ilgili tüm soruları yanıtlar ve geri bildirimlerine ve yönlendirmelerine yanıt verir.

Çocuk koruma politikaları ile ilgili planlanan tüm genel bilgilendirme toplantılarına katılması beklenir. Çocuğu ile ilişkili bir durum varsa toplantıya katılımı zorunludur. Toplantıya katılmayan veliler ilgili yöneticiler tarafından aranarak görüşmenin ve iş birliğinin önemi anlatılır. Çocuğun davranışındaki endişeleri, gözlemlenen durumları veya davranış değişiklikleri okul yönetimine veya ilgili okul personeline iletir.

7. ÇOCUK İSTİSMARI / İHMALİ ŞÜPHE İLE KARŞILAŞILDIĞINDA İZLENECEK ADIMLAR

1. Adım: Çocuk istismarı/ihmal ile ilgili şüpheli duruma tanık olan ya da şüpheli durum ile ilgili bilgi sahibi olan kişi (paydaşlar, okul ziyaretçileri vb.) 24 saat içinde Okulun Çocuk Koruma Ekip Liderine ya da diğer üyelerine durumu, yazılı veya sözlü olarak iletir. Liderin ve üyelerinin olmadığı durumlarda ise okul yönetiminde en yetkili veya güvendiği bir yetiškine konuyu yazılı veya sözlü olarak iletir. Çocuk Koruma Ekip Lideri Çocuk İstismarı/İhmali Şüpheli Durum Bildirim Formunu doldurur ve okul müdürüne sunar.

Vaka ile ilgili tüm tutanak ve belgeler elektronik ortamda saklanmaz, müdürün odasında çıktı halinde dosyaları ve kilit altında saklanır.

2. Adım: Bildirilen şüpheli durumun değerlendirilmesi Okul Çocuk Koruma Ekibi ve öğrencinin psikolojik danışmanı tarafından yapılır. Konu ile ilgili Müdürün görüşü alınır, gereklilik kararı müdürün veya yardımcısının da içinde olacağı bu ekip tarafından verilir.

3. Adım: Çocuk istismarı/ihmaline dair iddia, şüphe ya da ifşaat durumlarında Sevsen Nevzat Şahin Çocuk Koruma Ekibi tarafından konu ile ilgili takip edilecek adımlar hakkında aksiyon planı oluşturulur ve bu plan tutanak haline getirilir. Vaka takip formu (OLAY GÖRÜŞME VE İZLEME FORMU) eşliğinde takip edilir. Konu ile ilgili takip edilecek adımlar şunlardır:

Çocuk istismar/ihmal şüphesi durumu hakkında Çocuk Koruma Ekibi Lideri ve çocuktan sorumlu PDR uzmanı veya müdür/müdür yardımcısı tarafından aileye yüz yüze toplantı ile bilgi verilir.

Öğrenci ve aileye ilgili okul psikolojik danışman tarafından destek verilir.

Çocuk Koruma Kurulunun kararı doğrultusunda şüpheli durum, suç bildirim veya korunma ihtiyacının bildirimi aşağıda açıklanan kurumlara yapılır. Şüpheli kişi okul çalışanı olduğu takdirde çalışanın belirli ya da belirsiz süre dahilinde işine ara verilmesi kararı alınır ve uygulanır. Suç bildirim ve gerekirse korunma ihtiyacının bildirimi yapılır.

Suçun bildirimi; Türk Ceza Kanunu'na göre işlenmekte olan bir suçu öğrenen herkes bildirmekle yükümlüdür (TCK 278). Bir suçun işlendiğini görevi ile bağlantılı olarak öğrenen kamu görevlisinin de bunu bildirme yükümlülüğü ayrıca düzenlenmiştir (TCK 279). Ayrıca, yaşı ya da başka bir nedenle yardıma ihtiyacı olan kimseyi yetkili makamlara bildirmek de herkesin yükümlülüğüdür (TCK 98). Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesini Türk Ceza Kanunu suç olarak düzenlemektedir. Bildirim yazılı veya sözlü olarak yapılabilir; bildirim yapan kimlik bilgilerini vermeyebilir veya gizli tutulmasını talep edebilir. İstismar niteliğindeki davranışlar aynı zamanda suç olduğundan bu davranışların polis, jandarma veya Cumhuriyet savcılığına bildirilmesi gerekir.

Korunma ihtiyacının bildirimi; Çocuğun korunma ihtiyacının bildirimi kanunlar ve yönetmeliklere dayanarak yapılır. Bildirimler, "Sosyal Hizmetler Kanunu (md.21)", "Çocuk Koruma Kanunu (md.6)", "Çocuk Koruma Kanunu'na Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik (md.6)" ve "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (md.7)" ile düzenlenmektedir. Buna göre, adli ve idari merciler, kolluk görevlileri, muhtarlar, zabıta memurları, sağlık ve eğitim kuruluşları, kamu görevlileri, sivil toplum kuruluşları dahil bir çocuğun korunma ihtiyacı olduğundan haberdar olan herkes durumu sorumlu kurumlara bildirmekle yükümlüdür. Çocuğun korunmasını ve ailenin desteklenmesi gereken hallerin bildirimi, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na yapılmalıdır. Korunma ihtiyacının bildirimi de yazılı veya sözlü olarak yapılabilir; bildirim yapan kimlik bilgilerini vermeyebilir veya gizli tutulmasını talep edebilir. Sözlü bildirim Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine telefon edilerek veya gidilerek ya da ALO 183 üzerinden yapılabilir. Yazılı bildirim, e-posta veya dilekçe ile il müdürlüğüne müracaat edilerek yapılır.

4. Adım: Çocuk koruma ile ilgili yazılan tüm raporlar ve belgeler çocuk koruma ekibi ve yetkilileri tarafından Çocuk Koruma gizli dosyasında tutulur. Bu dosya içindeki belgeler dijital ortamda veya kilitli bir dolapta gizli tutulur ve gerektiği zamanlarda yasal çerçevede dahilinde ilgili kurumlara paylaşılır. Her iki durumda da yetkili kişiler dışındaki bireylere erişimi engellenir.

5. Adım: Çocuk ve ilgili taraflara, destek ve takip teminatını vermek amacıyla toplantıda alınan kararlar bildirilir.

6. Adım: Vaka düzenli aralıklarla takip edilir.

Tüm yetişkinler için:

- Sakin yaklaşın, soğukkanlı olun.
- Dikkatlice dinleyin.
- Kişinin ne istediğini söylemesi için zaman tanıyın: Varsayımlarda bulunmayın ve alternatif açıklamalar sunmayın.
- Gizlilik sözü vermeyin; sadece okulun Çocuk Koruma Ekibinin bilgilendireceğini açıklayın.
- En kısa süre içinde çocuğun bağlı olduğu okulun Çocuk Koruma Ekip Liderine bilgi verin.

Tüm çocuklar için:

- Sizinle paylaşılan, tanık olduğunuz ya da yaşamış olduğunuz durumları, en kısa sürede, okul içinde güvendiğiniz bir yetişkin (öğretmen/psikolojik danışman) ile paylaşın.
- Paylaşılan tüm bilgiler Çocuk Koruma Ekibi içerisinde gizli kalacaktır.
- Çocuk Koruma Ekibi süreci güvenli bir şekilde yönetecektir.

Çocuk Koruma Ekip Liderinin yönlendirdiği psikolojik danışman için:

Psikolojik danışman çocuğun kendini rahat hissedebileceği bir ortamda görüşme yapar. Çocukla yumuşak bir ses tonuyla görüşme yapılır. Bu görüşmede "Bana ne olduğunu anlatır mısın?" gibi yönlendirici olmayan açık uçlu soru kullanır. Çocuğun anlatımı ile birlikte detaylara yönelik sorular sorar. Bu soruları yorum yapmadan, yönlendirici olmadan iletir. Bilgileri objektif bir şekilde ve mümkün olan en kısa sürede bir Bilgilendirme Formu'na kaydeder.

Çocuğun kendi sözlerini kullanır, anında tutanak tutar ve sonrasında ne yapıldığına dair bilgileri de ekler.

Çocuk Koruma Ekip Lideri ile birlikte ilgili Okulun Müdürüne rapor verir.

İstismar, ihmal veya acil durumlar gibi kriz durumlarında psikolojik danışman, ilgili okul koruma ekibi liderine vakayı bildirir.

Çocukta sorumlu psikolojik danışman çocukla görüşmeyi yapar. Bu, çocuğun güvenliği ve rahatlaması açısından önemlidir.

İlgili psikolojik danışman Çocuk Koruma Ekibi ile iş birliği içinde çalışır ve Çocuk Koruma Liderinin planladığı adımları takip eder.

Okul dışında ruh sağlığı uzmanları ile iş birliği yaparak ilgili öğrencilerin güvenliği ve iyi oluş halini gözetir. Öğrencinin ihtiyaçlarına bağlı olarak kriz sırasında ve sonrasında duygusal destek sağlar.

Gerekli durumlarda Psikolojik Danışman Rehberlik Hizmetleri Yürütme Kurulunun (RHYK) olağanüstü toplanmasını sağlayarak öğrenciyi akademik ve duygusal açıdan desteklemek için okul içinde ve dışında yapılabilecekler değerlendirerek bir eylem planı oluşturulmasını sağlar.

Psikolojik danışman, öğrenciler tarafından paylaşılan hassas bilgilerin, öğrencinin kendi beden bütünlüğüne zarar verme riski veya öğrenciyi özel yasal bir bildirim yükümlülüğü olmadığı sürece gizli tutulmasını sağlar.

Rapor Etmemeye Karar Verme

Çocuk koruma politikalarında çocuk koruma görevlisinin veya ekibinin bildirmeye gerek görmemesi söz konusu olabilir. Bu durumda Çocuk Koruma Görevlisi tarafından gerekçeli bir karar yazılır ve bahsi geçen gizli Çocuk Koruma Dosyasına konulur.

Çocuk Koruma Ekibi vaka ile ilgili rapor verilmesinin gerekli olmadığına karar verirse,

i) Rapor etmeme nedenlerini

ii) Alınan önlemleri kaydeder.

8. FARKINDALIK, EĞİTİM VE ÖNLEYİCİ ÇALIŞMALAR:

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu tüm paydaşlarına düzenli olarak eğitimler verir.

8.1. Veli

Ebeveynler, okul tarafından politika hakkında bilgilendirilir ve yapılan tüm seminer ve eğitimlere katılımları OAB üyelerinin desteği ile teşvik edilir.

Okul, çocukların ihtiyaçlarının ve güvenlik endişelerinin ebeveynler tarafından bildirilmesini teşvik eder. Ayrıca politikanın uygulanmasıyla ilgili velilerin geri bildirimleri dikkate alınır ve politika sürekli olarak gözden geçirilerek iyileştirmeler yapılır.

Çocuk koruma politikasının kapsamlı bir şekilde anlaşılabilmesi, benimsenmesi ve uygulanabilmesi için her yıl düzenli olarak Çocuk Koruma Ekibi tarafından planlanan çevrimiçi / yüz yüze aile eğitimleri düzenlenir ve bilgilendirici bültenler/yazılar veliler ile paylaşılır. Veliler, çocuk koruma politikasına Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu web sayfasından her zaman kolaylıkla ulaşım sağlayabilir.

8.2. Öğrenci

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda öğrencilerin çocuk koruma politikasının oluşturulmasına katılımları Öğrenci Birliği Temsilcilerinin görüşlerinin alınması yolu ile olur. Tüm öğrenciler her yılın başında seviye psikolojik danışmanları tarafından politika hakkında bilgilendirilir ve çocuk koruma alanına giren riskli ve şüpheli konularda hangi yolları izleyecekleri hakkında eğitim alırlar. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu her yaş seviyesinde gelişim düzeyine uygun olarak bireysel ve/veya grup görüşmeleri, seminerler ve sınıf içi etkinliklerle öğrencilerinin güvenliğini koruma ve farkındalık yaratma, güvensiz durumları tanıma, koruyucu önlemler almak için doğru davranış geliştirme ve yardım isteme konularına yönelik çalışmalar yürütür. Okul, öğrencilerin güvende hissetme, sınırlarını belirleme ve sağlıklı ilişkiler kurmak hakkında fikirlerini paylaşmalarını ve soru sormalarına alan açarak düşüncelerini ifade etmelerini teşvik eder. Öğrencilerle yapılan çalışmalarda; "Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme" maddeleri eğitim müfredatına dahil edilir. Rehberlik dersleri, sınıf dersleri, güvenli okul kültürü ve uzman eğitimleriyle öğrencilerin çocuk koruma ve hakları konusunda bilgi ve farkındalıkları artırılır. Güvenli sosyal medya ve teknoloji kullanımı, çocuk hakları, zorbalık, cinsel sağlık eğitimi, kişisel sınırlar, büyüme ve gelişim özellikleri ve ergenlik dönemi, hayır diyebilme, iletişim becerileri konularında eğitimler verilir. Tüm bu çalışmaları planlar ve yürütürken veli iş birliği önemsenir. Yürütülen çalışmalar değerlendirilmeli ve geliştirmek için hem öğrencilerden hem velilerden geri bildirimler alınır. Alınan geri bildirimler doğrultusunda çalışmalar güncellenir ve kapsamlı hale getirilir.

8.3. Akademik, İdari Personel

Çocuk Koruma Politikasının (ÇKP) kapsamlı bir şekilde uygulanabilmesi için okuldaki bütün personel (öğretmen, destek personeli, tüm sözleşmeli çalışanlar) zorunlu ve düzenli olarak yüz yüze veya çevrim içi ÇKP eğitimi alır. Bu eğitimler, çocuk istismarı belirtilerini tanımak, koruyucu önlemler almak ve çocuklara yardımcı olmak için doğru adımları atmayı içerir. Personel arasında iletişim ve iş birliği sağlanarak çocukların korunması konusunda bir ağ oluşturulur.

İnsan Kaynakları Departmanı

Tüm işe alım süreçlerinde, TC Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve İş Kanunu dikkate alınarak "Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Güvenli İşe Alım Prosedürü" uygulanır. İşe alım süreçlerinde Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu uygun olmayan kişilerin çocuklar ile çalışmalarını engellemek adına mümkün olan tüm önlemleri alır. Bu önlemlere çocuklar ile doğrudan veya dolaylı çalışan/iletilişimde olan personel/ departmanlar dahildir.

İşe Alım Prosedürü doğrultusunda çocuklara erişimi olan akademik, idari kadro ve destek personelinin herhangi bir üyesi işe alınırken çocuk koruma ve güvenliği açısından aşağıdaki adımlar izlenir:

- 1. Adım:** Aday taramaları ve personel işe alımı Çocuk Koruma politikası gereklilikleri doğrultusunda yapılır. Çocuk Koruma politikası gereği, adaydan arşiv kayıtlı adli sicil kaydı araştırması istenir ve daha önce çalışmış olduğu kurumlardaki nitelikleri ve yeterliliği konusunda referansları ile iletişime geçilerek kontrolü sağlanır.
- 2. Adım:** Aday taramaları yapılırken Milli Eğitim Bakanlığı'nın kurumlar ile paylaşmakta olduğu "CGTİHK.108/9-f Çocuklar Hakkında Bakım ve Gözetim Yükümlüğünün Gerektiren Faaliyet İcra Etmekten Yasaklanmak" konulu yazılar dikkate alınır. İlgili duyurular işe alım sürecinde kontrol edilir, adayların çocuklar ile çalışmasında herhangi bir sakınca bulunmadığına emin olunur.
- 3. Adım:** İşe alım mülakatları ve referans kontrolleri Çocuk Koruma ile ilgili bilgiye sahip eğitimli İK personeli tarafından yapılır. Adayın çocuk güvenliği konusundaki anlayışını ve hassas durumlar ile başa çıkma yetisini değerlendiren sorular sorulur.
- 4. Adım:** Adaylar değerlendirilirken tamamlanmış oldukları kişilik envanteri sonuçları dikkatle incelenir. Eş zamanlı olarak referanslar ile mesleki yeterliliğin yanında Çocuk Koruma politikası kapsamında adayların yetkinlikleri sorgulanır. "Referans Kontrol Formu"nda yer alan sorulara yazılı ve sözlü dönüş alınır.
- 5. Adım:** İşe alım süreci tamamlanan çalışanlara oryantasyon döneminde Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma politikası hakkında bilgi ve eğitim verilir. Çocuk Koruma Ekipleri tanıtılır. İlgili çalışan ile okulunda görevli ekip üyeleri tanıştırlarak yerine getirmesi gereken davranış biçimleri ve görevleri tanımlanır.
- 6. Adım:** İşe alım sürecinde MEB'e bildirilecek evraklara ek olarak, işe alım süreci tamamlanan kişilerden çocuk istismarı ve/veya çocuklara bakma yükümlülüğünü yerine getirmeyi içeren herhangi bir suçtan mahkum olmadığına, mahkeme veya disiplin kovuşturmasına tabi tutulmadığına dair imzalı bir beyan alır. Bu beyan sözleşmesinde yer alır ve gerek görüldüğünde güncellenir.
- 7. Adım:** Çalışanlar kurumda görev aldıkları süre içinde yetkinliklerine ek olarak, Çocuk Koruma ile ilgili yerine getirmeleri beklenen görevleri doğrultusunda değerlendirilir.

8.4. Sözleşmeli Hizmet Alınan Tedarikçi Firmalar

Tedarikçi firmalardan çalışanlarına ilişkin Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda işe başlangıç öncesi işe uygunluklarına dair belgeler istenir. Tüm tedarikçi firma çalışanlarının okulun Çocuk Koruma Programı konusunda bilgilendirilmiş ve eğitim almış olması gerekir. Bu konudaki prosedürlere tam anlamıyla uyma zorunlulukları vardır.

Ayrıca Okul Yönetimi tarafından tedarikçi firma çalışanlarına 6331 sayılı İSİG Kanunu gereği alınması gereken eğitimlerde destek verilir. Çocuk Koruma Politikasına aykırı tutum ve davranışlarda bulunan çalışanların durumu veriler ışığında raporlanarak Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Kuruluna bildirilir. Kurulun kararı tedarikçi firmanın üst yöneticilerine tebliğ edilir ve gereğinin yapılması sağlanır. İhmal ve istismar vakalarının değerlendirilmesi sonucu çalışanların okuldaki işine son vermeye kadar gidebilecek yaptırımlar uygulanır. Çocuklar ile ilgili nöbet görevi olan kişiler dışında diğer tüm tedarikçi firma çalışanlarının, çocuklara ait soyunma odası, tuvalet, banyo gibi kişisel bakım alanlarına girmesi yasaktır.

Güvenlik Firması:

Güvenlik çalışanları İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Hizmetlerine İlişkin 5188 sayılı kanun gereğince hizmet vermekte olup, EGM-Özel Güvenlik Şube Müdürlüğüne habersiz denetimlere tabidir.

Güvenlik çalışanlarının işe başlangıç öncesi işe uygunluklarına dair resmi kurumlarca yapılan psikolojik ve adli incelemelerden geçmiş olması ve uygun olarak raporlanmış olması zorunludur. Psikolojik değerlendirmenin yılda bir düzenli olarak tekrarlanması gereklidir. Güvenlik çalışanları linkteki hususlara aynen uyarlar.

Temizlik Firması:

Görevli temizlik çalışanlarının rutin temizlik işlemlerini teneffüs saatleri dışında, çocukların ders saatlerinde ya da okul saatleri dışında yapması zorunludur.

Ulaşım Firması:

Tedarikçi firma UKOME (İBB Ulaşım ve Koordinasyon Merkezi) ve MEB mevzuatına uygun olarak hizmet vermekte, ilgili birimler tarafından denetlenmektedir.

Okul Aile Birliği ve Okul Yönetimi üyelerinden oluşan Taşıyıcı Tespit Komisyonu ve Öğrenci Servis Komitesi ile öğrencilere verilen hizmetin denetlenmesi, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi sağlanmaktadır.

Öğrenci servis hizmetlerinde görevli şoför ve hostesler görev ve sorumluluklarına ilişkin linkteki hususlara aynen uyarlar.

Okul Aile Birliği ve Okul Yönetimi üyelerinden oluşan Yemek Komitesi ile öğrencilere verilen hizmetin denetlenmesi, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi sağlanmaktadır.

9. ÇOCUK KORUMA POLİTİKASINI DESTEKLEYİCİ OKUL POLİTİKA VE PROSEDÜRLERİ

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Sağlık Hizmetleri Politikasının temel amacı okulumuzun tüm paydaşlarının önleyici, koruyucu, teşhis ve tedavi edici sağlık hizmetlerine hızlı, adil, sürekli ve en uygun biçimde erişimini sağlamaktır.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda İş Güvenliği kapsamında risk analizi ve değerlendirmeleri yapılmakta, kampüs geneli olası riskler minimize edilerek olabilecek tehlikeler bertaraf edilmektedir. Tüm kontroller ve bakımlar, düzenli aralıklarla akredite kurumlara yaptırılmaktadır.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Acil Durum ve Afet Yönetimi kapsamında tüm çalışanlarla paylaşılan deprem, yangın, doğal afet ve sabotaj gibi durumlar için acil durum yönetmelikleri ve bu doğrultuda görev yapan 12 kişilik acil durum kriz yönetim ekibi, 87 kişilik acil durum ekipleri mevcut olup her akademik yılın başında ilgili dokümanlar güncellenmektedir.

Tüm okul çalışanları, öğrenciler, tedarikçi firma çalışanları için bilgilendirme ve farkındalık eğitimleri (İş Sağlığı ve İş Güvenliği, İlk Yardım ve AKUT) yapılmakta olup ilgili durumlarda sakin ve soğukkanlı olmaları ve prosedürlere uygun davranmaları beklenmektedir.

En az yılda iki kez yangın, iki kez deprem tatbikatı yapılmakta, yapılan tatbikatlara ilişkin rapor tutulmakta (bina tahliye süreleri, yoklama tamamlama süreleri, gözlemler) ve tatbikat sonrası değerlendirme toplantıları yapılmaktadır.

Acil Durum ve Afet Yönetimi Politikalarının yanı sıra Kilitleme (Lockdown) Prosedürü de bulunmaktadır.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Araç Kullanım Kuralları Kılavuzu, Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nun en önemli stratejik hedeflerinden biri olan "Güvenlik ve İyi Oluş" hedefi kapsamında öğrencilerimiz için güvenli bir okul ortamı yaratmak amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuzun içerisinde yer alan, açık havada kullanılan çeşitli araçları kapsayan kurallar, resmi kaynak ve yönetmeliklerden faydalanılarak derlenmiştir.

Geziler

Çocukların okulda öğrendikleri konuları gerçek hayatla bağlantılı bir şekilde pekiştirebilmeleri amacıyla geziler düzenlenir. Her gezi, çocukların gelişim düzeyine ve ihtiyaçlarına uygun olarak planlanır. Çocuklar ile okul dışı faaliyete (kültür, sanat gezisi, okul dışı sınavlar, tek seferlik proje etkinlikleri, okul takımı turnuvaları vb.) başlanmadan önce gidilecek yerle ilgili ön araştırma yapılarak risk değerlendirmesi yapılır. İlçe Milli Eğitim'den gezi onayı alınır. Gezi öncesi MEB gezi yönetmeliği prosedürleri takip edilerek geziyi gerçekleştirecek öğretmenler tarafından alan gezilerle çocuklara uygunluğu kontrol edilir. Gezi ecek alan ya da çocukların gideceği tüm ortamlar için güzergah, trafikte geçirecek süre, çocukların servisten iniş binış yapacakları alanın güvenliğinin kontrolü yapılır. Yatılı olarak gerçekleşecek gezi öncesinde çocukların yaş düzeyine uygun önlemler alınır. Çocukların kalacağı odaların fiziksel güvenliğine bakılır, riskler gözden geçirilir; örneğin çocukların yaş düzeyine uygun olmayan TV yayınları vb. kapatılır, balkon, kapı güvenliği kontrol edilir. Çocuklarla yetişkinler aynı odada konaklamaz.

Hiçbir çocuk tek başına bir odada kalmaz.

Seyahat edilen araçta çocukların emniyet kemerlerinin takılı olduğu kontrol edilir, yaş düzeyine uygun müzik yayını yapılır. Bu konu her yılın başında okulun ulaşım yetkilisi tarafından ulaşım firmasına hatırlatılır.

Her servis aracı gezi alanına öğrencileri bıraktıktan ve geziden sonra, servis şoförü ve servis hostesi öğrencilerin kontrolünü yapmasının ardından, ek olarak görevli amir de serviste çocuk unutulmasını önlemek adına servisin içini son kez kontrol eder.

Gezi yapılacak firmadan sürücü/muavin/rehber öğretmen ve diğer personel beyanı, adli sicil belgesi, araç uygunluk tespit belgesi alınır. Veli izin formu, tıbbi bilgiler ve acil durum iletişim bilgileri gerekli durumlarda kolay ulaşılır olması için okulun HisarNet portalında eksiksiz yer almalıdır. Geziyi yürütecek öğretmen gezi planı ve gezi hazırlık listesini hazırlayarak iç hizmetler ve okul müdürünün de onayını alarak geze görev alacak tüm öğretmenleri bilgilendirir. Velilere ve çocuklara gezi gününden en az üç gün önce gezi hatırlatma yazısı gönderilir.

Geziye gidecek çocuk sayısına ve yaş düzeyine göre gidecek öğretmen ve rehber sayısı belirlenir (10 öğrenciye 1 öğretmen, 40 öğrenciye 1 müdür yardımcısı). Küçük çocuklarda görevli öğretmen sayısı daha fazla belirlenmektedir. Gezi süreci eğitim kurumun gezileri çerçeve sözleşmesine ve okulun gezi prosedürüne/planına bağlı kalınarak gerçekleştirilir.

Geziye çıkmadan ve gezi sırasında gezinin gerçekleşmesini olumsuz etkileyecek nitelikte meydana gelebilecek herhangi bir siyasi olay, grev, afet, hava şartları ve devletler arası ilişkilerde yaşanan olumsuzluklar mücbir sebep olarak kabul edilir ve ilgili hükümlere göre karşılıklı olarak feshedilir. Araç arızası veya kazasına bağlı sebeplerde aynı özelliklerde yeni bir araç sağlanır.

Gezi sonunda geziye gidilen yer ve program doğrultusunda değerlendirme yapılır. Değerlendirme sonuçları iç hizmetler bölümü ve okul idareleri ile paylaşılır. Bir sonraki gezi için gerekli durumlarla ilgili önlem alınır.

Kişisel Veriler / Arşiv

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu , çocukların saygınlıklarına ve özel yaşamlarına saygıyı önemli bir yükümlülük olarak kabul eder.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Kişisel Verilerin Korunması Komitesi çalışmaları kapsamında, çocukların kişisel bilgileri ve şeffaf bir bilgilendirme süreci Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Korunması Politikası çerçevesinde yürütülür.

Çocuklar ve ebeveyn/yasal vasiler ile ilgili edinilen bilgiler, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereklilikleri dışında, çocukların öncelikli yararı gözetilerek çocuklar ve/veya ebeveyn/yasal vasilerden onay alınarak kullanılır. Çocuklara ait her tür bilgi fiziksel ya da dijital ortamlarda tutulan kişisel bilgiler, fotoğraflar yalnızca o çocukla ilişkili olan yetişkinin erişebileceği dosya/klasör, kilitli dolap ya da şifreli dosya gibi güvenlik önlemleri kullanılarak saklanır. Kişisel veriler, yalnızca ilgili veriye erişim yetkisi olan kişiler ve ilgili taraflar ile paylaşılır.

Kişisel veri işleyen ilgili tüm taraflar, kişisel verilerin muhafaza edilmesine yönelik ilgili mevzuatta öngörülen bir süre mevcut ise bu süreyi göz önünde bulundurarak kişisel verilerin saklanması ve imha edilmesini sağlar. İlgili mevzuatta öngörülen bir süre mevcut değil ise, kişisel veriler işleme amacının sonlanması takiben imha edilir. Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine yönelik "Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası" içerisinde yer alan hükümler ve "Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Kişisel Veri İşleme Envanteri" içerisinde yer alan kişisel verilerin silme yöntemi ve imha süreleri göz önünde bulundurulur.

Çocuklardan alınan kişisel verilerin ve etkinliğe katılım, bir konu ile ilgili görüş alma vb. durumlarda; Çocuk Hakları Sözleşmesi madde 17'de düzenlenen bilgi alma hakkına dayanarak çocukların anlamlı bir şekilde bilgilendirilmesini önceliklendirilir. Bu kapsamda Saklanan ve korunan çocuklara ait kişisel verilerin Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) kapsamında düzenlenen "unutulma hakkı" hükümlerine dayanarak tüzükte belirlenen şartlar oluştuğunda geri dönüşü olmayacak şekilde silinir.

Teknoloji / E- güvenlik / Sosyal Medya Üzerinden İletişim

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Bilişim Stratejileri Politikasında yer alan standartlardan tüm okul toplumu sorumludur. Çocukların üretkenlik ve yaratıcılık becerilerini destekleyen çalışmaların yanı sıra teknolojiyi güvenli, sorumlu ve farkındalık içinde kullanmalarını sağlamak amacıyla ilkokuldan itibaren "Dijital Vatandaşlık ve Farkındalık" konuları işlenir. Bu doğrultuda Common Sense Education tarafından hazırlanan "dijital vatandaşlık" programı uygulanır. K12 seviyesinde "internet güvenliği", "telif hakları", "siber zorbalık", "gizlilik ve güvenlik", "dijital kimlik" ve "medya okuryazarlığı" konuları ele alınır ve alanında uzman eğitimlerle proaktif çalışmalar yapılır.

MEB okul içinde sınıklı web alanlarına ulaşımı engellemek için güvenlik yazılımları kullanır. Okulda eğitim sürecinin bir parçası olarak kullanılan PC'lerde oyun olmaması ve var olan oyunların silinmesi önemlidir. Bu doğrultuda PC'ler okulun açıldığı ilk hafta içindeki tüm bilgiler tamamen silinir ve okulda kullanılan sisteme dahil edilir.

Çocukların Görüntülerinin ve Fotoğraflarının Kullanılması

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu çocukların fotoğraf veya videoları, vasilerinin izni olsa dahi okul içi eğitim çalışmalarında kullanılması gerekmedikçe çekilmez.

Okul çalışanları, çocukların kendilerine ait görsellerin ve yazılı materyalin nerede ve nasıl kullanıldığını bilgilendirerek ve onların iznini alarak çekim yapabilir. Web'te yayımlanmak üzere çekilen etkinlik fotoğraflarında/videolarında gerekmedikçe çocukların yüzleri görünmez şekilde çekim yapılmaz. Onay vermeyen vasi veya çocuk varsa o çocukların görüntüleri alınmaz. Bu doğrultuda Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu tarafından hem çocuklar (yaş gruplarına ve özelliklerine uygun olacak şekilde) hem de yasal sorumluları için onay formları hazırlanır ve onaylar alınır.

Çocuklarla doğrudan çalışmalarda yer alan ofis çalışanları, veliler, bakıcılar, şoförler, dışarıdan gelen kişiler, bu belgeden ve davranış kurallarından sorumludur. Çalışmalardan önce davranış kuralları ziyaretçilerle paylaşılır ve bu kurallara uymaları beklenir. Bu kurallar çocuk görüntülerine erişimi olan veya fotoğraflama ekipmanı kullanıcısı olan herkesi kapsar. Çocukların fotoğraf ve/veya videoları vasilerin/çocukların izni yazılı ve sözlü olarak alınmadan, görüntülerin nerede kullanılacağı ile ilgili yeterli bilgilendirme yapılmadan işlenemez, arşivlenemez ve paylaşılmaz.

Dışarıdan okula gelen kişiler; onay alınmış olsa dahi önceden izin almadan/haber vermeden çocukların ekran görüntülerini çekemez, kaydedemez ve sosyal medya iletilerinde veya belgelerde çocukların buldukları yeri, ad-soyadı veya onların tanınmasını sağlayacak diğer verileri belirtmez. Güvenli okul ortamı oluşturmak için üst seviyede tedbirler alınır, açık ve kapalı alanlarda bulunan kameralar yolu ile tedbirler desteklenir.

Kameralar görevli olan kişiler dışında kimse tarafından izlenemez, gerekli bir durum oluştuğunda (zorbalık, yangın vb. acil durumlarda) müdür onayı alınır.

Fiziksel Temas/Yakın Bakım

Çocuklar yetişkinler gibi kendi bedenleri üzerinde söz sahibi olan bireylerdir. Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda çocuklar istekleri dışı öpülmez, sarılmamaz, öpmeleri/sarılmaları istenmez. Çocuklara fiziksel temas kurmaları konusunda ısrarcı davranılmaz.

Çocuklara öpmesi ya da sarılması karşılığında vaatlerde bulunulmaz, bunları yapmadıklarında ilgi ve iletişim kesilmez. Çocuklarla izinsiz fiziksel temas kurulmaması konusunda tüm çalışanlara bilgilendirmede bulunulur (izinsiz öpme, sarılma, kucağa alma vb.)

Çocuğun bedenine yönelik her müdahalede çocuğun onayı alınır ve çocuk bilgilendirilir. "Hayır" dediklerinde ısrarcı davranılmaz.

Çocukların rahatsız olduğu ve istemediği dokunuşlar, konuşmalar, bakışlarda bulunulamaz. Çocuklarla dolaylı veya doğrudan ilişkisi olan tüm yetişkinler, çocuklar daha fazla temas içeren bir yaklaşım talep etseler dahi Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Davranış Kuralları'nı uygulamak ve gözetmekten sorumludur, tüm çocuklarla iletişimlerinde gerekli mesafeyi korumalıdır.

Çocuklar, yetişkinler ile aynı ortamda giyinip soyunamazlar. Çocuğun mahremiyetine özen gösterilir ve soyunma odaları bu mahremiyeti sağlayacak şekilde yapılmıştır.

Kriz Müdahale

Çocuk istismarı/ihmali olayı/şüphesi ile karşılaşıldığında çocuğun yüksek yararı göz önünde bulundurularak dikkatli bir şekilde tepki vermek önemlidir. Olayla ilgili öfkeyle tepki vermemeye çalışılmalı ve çocuğa yardım edilene kadar sakin kalınmalıdır.

Öğretmenin/okul çalışanlarının/ yetişkinin rolü, vakayı araştırmak değil, istismarı bildirmek ve çocuğu desteklemektir. Örneğin, istismarın fiziksel kanıtlarını görmekte ısrar etmek veya çocuğu istismar hakkında sorgulamak eğitimcinin rolü veya sorumluluğu değildir. Konu Doğrudan okulun Çocuk Koruma Ekip Liderlerine rapor edilmelidir ve bunu raporlama süreci takip eder.

10. OKUL YERLEŞKESİNİN ETKİNLİKLER İÇİN KULLANIMI

Okul yerleşkesinin okul çalışanları dışında bir ekip tarafından kullanıldığı veya kendi çalışanlarının düzenlediği etkinliklere ziyaretçilerin davet edildiği durumlarda; Okul yönetimi, ilgili ekiplerin çocuk koruması ve güvenliği ile ilgili uygun politikalarının ve prosedürlerini uygulandığını güvence altına alır.

Tüm etkinlik ekibi ve ziyaretçileri Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Politikası ile ilgili yazılı olarak bilgilendirilir.

11. POLİTİKANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu Çocuk Koruma Kurulu, her eğitim öğretim yılı içerisinde en az bir kez olmak üzere Çocuk Koruma Politikası içeriğinin ve politikayla ilgili materyallerin (formlar, sözleşmeler, el kitapları vb.) gözden geçirilmesi ve herhangi bir eksiklik olduğunda geciktirilmeden politikanın güncellenmesi ve Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu yönetim onayına sunmaktan sorumludur.

Sevsen Nevzat Şahin Ortaokulu nda her eğitim öğretim yılında çocuk koruma ekibi düzenli aralıklarla toplanarak ihtiyaç analizi yapar ve hangi gündemlere önem verilmesi gerektiği konusunda karar alır ve kurula yönetime raporlar.

Çocuk Koruma Ekibi, alanla ilgili gelişmeleri takip ederek eğitimler alır. Her yıl düzenli olarak seminer döneminde akademik ve idari kadro olmak üzere tüm çalışanlara çocuk koruma konusunda eğitim verilir.

Politikanın oluşturulma tarihi: Ağustos 2024

Politikanın Revize tarihi: Ağustos 2025